Connie Hedegaards tale ved åbningen af Videnscenter for Duft- og kemikalieoverfølsomhed

Taler	Dato	Sted
Connie Hedegaard Miljøminister	9. januar 2006	København

Velkommen allesammen.

Jeg er glad for, at vi nu er nået så langt, at vi kan foretage den officielle åbning af det nye videncenter for duft- og kemikalieoverfølsomhed; - og jeg er glad for, at det kommer til at ligge her på Gentofte Amtssygehus, hvor videncentret for allergi overfor kemikalier i forbrugerprodukter allerede har hjemme.

Det er, såvidt vi i Miljøministeriet ved, det første sted i verden, hvor man får samlet viden om duft- og kemikalieoverfølsomhed på ét sted, og jeg ser frem til de kommende års samarbejde._Vi har de bedste erfaringer med allergicentret, og der er allerede skabt vigtige og yderst relevante resultater om de duftrelaterede symptomer.

MCS på dagordenen

Det har været et sejt træk at komme hertil; - og de, der er særligt følsomme overfor dufte og kemikalier har måttet arbejde hårdt for at få fokus på deres problemer.

Den ulyksalige Rentolin-sag var med til at sætte dem på den politiske dagsorden. Den handlede som bekendt om, at en forhandler mod bedre vidende anbefalede folk at bruge dette træbehandlingsmiddel inden døre med det resultat, at folk blev syge af at bo der.

Sagen henledte derfor opmærksomheden på de mange, der klager over

hovedpine, træthed, svimmelhed, hukommelsesbesvær, irriterede slimhinder, problemer med vejrtrækningen og andre symptomer, som ser ud til at skyldes dufte og kemikalier i relativt lave koncentrationer.

Der forskes i duft- og kemikalieoverfølsomhed flere steder i verden. "Multiple Chemical Sensitivity," som det kaldes på engelsk. Ud over sin egen forskning får MCS-centret derfor en væsentlig opgave med at skabe et overblik over den viden der allerede findes.

MCS-symptomerne kan være meget alvorlige - nærmest invaliderende i de værste tilfælde. Kampen for at undgå dufte- og kemikalier kan gøre hverdagen til et helvede. Og mange har løbet panden mod en mur, fordi man simpelthen ikke kan forklare, hvad de fejler.

For at give et indtryk af problemerne, vil jeg læse op fra et brev, som jeg har modtaget fra en MCS-ramt:

"Jeg er 29 år og var næsten færdiguddannet journalist, da jeg blev syg af MCS. Jeg blev syg da min underbo malede sit badeværelse med en meget giftig maling indeholdende de samme opløsningsmidler som Rentolin. Dampene steg op i min lejlighed og udviklingen af sygdommen MCS gik meget hurtigt hos mig derefter. Mit liv ændrede sig totalt.

Jeg kan ikke længere være i nærheden af mennesker, som dufter den mindste smule af parfumerede hygiejneprodukter. Jeg kan ikke gå ind i butikker, have besøg, deltage i socialt samvær, køre i bil (pga. indeklimaet i biler, bilos), gå på en trafikeret gade, færdes offentligt hvor der er andre mennesker osv.

Men endnu værre er det, at jeg mistede min lejlighed, da jeg ikke længere kunne tåle at opholde mig der pga. parfumeduft fra trappeopgangen og tobaksrøg fra de omkringliggende lejligheder. Og jeg måtte flygte ud i mine forældres sommerhus, hvor jeg har opholdt mig siden, fordi det ligger ved vandet. Men huset er af træ, som jeg heller ikke tåler afgasning fra. Min hverdag er derfor præget af mange stærke MCS-symptomer, f.eks. svidende smerter i mund, hals, næse og brystkasse, svimmelhed, vejrtrækningsbevær og omtågethed - som gør, at jeg har svært ved at foretage mig noget. Min tilstand forværres hele tiden, og det har ikke været muligt for mig at finde et andet sted at bo."

Som dette brev viser, er det mennesker, der er kommet i en fortvivlende livssituation, - uanset om man kan forklare hvorfor, - og det kan vi ikke bare blive ved med at se på.

Videnskab

Vi har derfor brug for et solidt videnskabeligt grundlag.

for at sundhedsmyndighederne kan vurdere, om MCS måske bør anerkendes som en sygdom, og
for at centret kan rådgive sundhedsvæsenet, de sociale myndigheder, patienterne og deres pårørende om hvad vi kan gøre for at nedbringe generne for de ramte.
Man regner med, at op mod hver 10. af os er generet af dufte og kemikalier i luften; - og at et sted mellem en promille og en procent reagerer så voldsomt på det, at det kan kaldes duft- og kemikalieoverfølsomhed.

Men vi ved ikke, hvordan symptomerne fremkaldes og af hvad. Vi ved heller ikke, hvem der er særligt følsomme og hvorfor.

Så der er hårdt brug for det nye videncenter; - og selve det at vi opretter det, sender nogle vigtige signaler:

Det er udtryk for en erkendelse af, at de mange fortællinger om duft- og kemikalieoverfølsomhed, som er kommet gennem de seneste 20 år, har noget på sig, eller at det i hvert fald er et fænomen, der bør undersøges videnskabeligt.

Det er dermed også et signal om at tage de mange mennesker alvorligt, som er voldsomt generet af dufte og kemikalier. Det er også budskabet i den informationskampagne, Miljøministeriet lavede i november, og på den hjemmeside, - "luften.dk" - som vi har åbnet.

Og oprettelsen fortæller samtidig, at vi som myndigheder efterspørger et solidt fagligt grundlag, så vi kan gå i gang med at forebygge og forhindre flere mennesker i at udvikle MCS-symptomer. I dag ved vi simpelthen ikke nok om,

hvad vi kan gøre for at forhindre dem, eller undgå at de bliver værre.

Kemikalier

For os i Miljøministeriet er det naturligvis særlig vigtigt at få mere viden om, hvordan kemikalierne spiller ind på sundheden, og hvad vi kan gøre i miljøpolitikken for at forebygge problemerne.

Vi arbejder løbende på at få sænket kemikalietrykket. Men vi kan ikke undvære kemikalierne. De er en del af det moderne samfund.

Det er et fælles ansvar at lære at omgås dem på en fornuftig måde og håndtere de risici, kemikalier kan indebære for miljø og sundhed.

Myndighederne kan sørge for en fornuftig regulering; men producenterne må påtage sig ansvaret for at udvikle mindre skadelige stoffer og give deres kunder den viden de har brug for om de forskellige stoffer, for at kunne bruge dem rigtigt.

Og den enkelte borger må tage ansvar for sit forbrug og tage hensyn til sine omgivelser - herunder ved at begrænse anvendelsen af de ofte unødvendige kemikalier som f.eks. parfume og andre duftstoffer.

Forudsætningen for at vi hver for sig kan påtage os vores del af ansvaret er, at politikken er baseret på facts. På kemikalieområdet skal vi have en specifik og opdateret viden om de belastninger, de enkelte stoffer udsætter miljø og sundhed for. Det er derfor, det er så vigtigt, at vi får "vendt bevisbyrden" i EU's nye kemikaliepolitik REACH, så det bliver op til de virksomheder, der producerer og markedsfører stofferne, at stille den nødvendige viden om dem til rådighed for myndighederne og offentligheden.

Reguleringen af kemikalierne sker først og fremmest i EU. Men det er vores egen opgave at føre den ud i livet, og der står et enigt Folketing bag regeringens nye kemikaliehandlingsplan, som vil styrke vores indsats herhjemme. Den lægger op til en bedre udveksling af viden om kemikalier, et mere udbredt

kendskab til de regler der gælder, og til at styrke tilsyn og håndhævelse; - og den fastholder fokus på substitution af problematiske stoffer.

Grundlag for indsats mod MCS

Kemikaliehandlingsplanen fremhæver også nytten af videncentre som dette, og jeg har store forventninger til centrets bidrag til at gøre os klogere på MCS.

Efterhånden som I forøger vores viden om årsager til duft- og kemikalieoverfølsomhed, skal vi nok gøre vores i Miljøministeriet til at afhjælpe problemerne og udbrede kendskabet til MCS.

Vi skal naturligvis gøre hvad vi kan, for at undgå at flere bliver ramt af MCS; - og vi skal arbejde for, at de bliver mødt med større forståelse for deres gener og livssituation - både hos myndighederne og ude blandt folk. Det skal det nye videncenter være med til at bane vejen for.

Ingen tvivl om, at det er komplekse problemer, vi taler om. Det vil tage lang tid at få klarhed over dem. Men de lidelser, de MCS-ramte gennemgår, gør det bydende nødvendigt at komme meget nærmere sandheden om duft- og kemikalieoverfølsomhed.

Tillykke med centret og held og lykke med arbejdet.

Kilde
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Det Konservative Folkeparti, Åbningstale

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/aabning-af-videncenter-for-duft-og-kemikalieoverfoelsomhed-mcs